

ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ในสาขาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร

ศรีน้อย ชุ่มคำ* วิชาวรรณ วิจิตรจินดา¹ อੰณณา สุขลิ้ม¹ วัฒนีย์ บุญวิทยา¹ นันทปภัทร์ ทองคำ¹
ราชาวดี ยอดเศรษฐี¹ วรรณิกา อัมพช¹

บทคัดย่อ

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาเทคโนโลยีการเกษตร สุ่มเก็บข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในสาขาเกษตรศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ และผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาเกษตรศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จำนวน 70 ชุด และในส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการ ส่งแบบสอบถามไปสถานประกอบการที่ใช้บัณฑิตในสาขาเกษตรศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องในจังหวัดปทุมธานี อุยธยา และสระบุรีจำนวน 92 ชุด ผลการวิจัยพบว่า

ในส่วนที่ 1 ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาเทคโนโลยีการเกษตร สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.86 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 47.14 โดยมากมีอายุ 20-30 ปี ร้อยละ 70.00 จากผู้ที่ต้องการศึกษาต่อพบว่า ต้องการศึกษาต่อในแขนงวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช ร้อยละ 30.43 สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร แขนงวิชาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรมอาหาร ร้อยละ 26.09 และต้องการศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร แขนงวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ร้อยละ 8.70 เวลาที่ต้องการเรียนในระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ต้องการเรียนในวันเสาร์-อาทิตย์ ร้อยละ 60.87 และต้องการเรียนในหลักสูตรที่มีการทำวิทยานิพนธ์ ร้อยละ 56.52 บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับมาก ได้แก่ ตนเอง รองลงมา ได้แก่ บิดา มารดา/ผู้ปกครอง ส่วนปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการศึกษาต่อในระดับมาก ได้แก่ คุณวุฒิของอาจารย์ประจำหลักสูตร ค่าใช้จ่ายในการศึกษาตลอดหลักสูตร และความสะดวกในการเดินทางมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับมาก รองลงมาในระดับปานกลางได้แก่ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย การประชาสัมพันธ์ของหลักสูตร และการเป็นศิษย์เก่าของสถาบันที่จะศึกษาต่อ

ในส่วนที่ 2 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นส่วนราชการ ร้อยละ 78.26 สถานประกอบการส่วนใหญ่ต้องการให้บุคลากรในหน่วยงานศึกษาต่อร้อยละ 66.30 และในจำนวนนี้คิดเป็นศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีการจัดการการผลิตพืช ร้อยละ 29.51 แขนงเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรมอาหาร ร้อยละ 29.51 และศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีการจัดการผลิตสัตว์ ร้อยละ 14.75 สำหรับคุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

คำสำคัญ: ความต้องการศึกษาต่อ, คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์, สาขาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร

¹ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

*ผู้นิพนธ์หลัก

NEEDS FOR FURTHER STUDY AT MASTER DEGREE LEVEL AND QUALIFICATIONS OF GRADUATES IN AGRICULTURAL TECHNOLOGY CURRICULUM.

Srinoy Chumkam^{1*} Vipawan Vijitjinda¹ Annapha Suklim¹ Wattanee Boonwittaya¹
Nunpaphat Tongcom¹ Rachawadee Yodseranee¹ Kannika Umpuch¹

Abstract

The objectives of this study were to investigate needs for further study in Master degree and preferred or expected qualifications of graduates in agricultural management technology curriculum, faculty of agricultural technology, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage. Using questionnaires as data collecting tool, the 1st questionnaires (70 copies) containing questions regarding needs for study in Master degree in agricultural management technology were sent to current senior year students as well as graduates in agriculture and related subjects in Thailand central area focused only on Rajabhat Universities. The 2nd questionnaires (92 copies) regarding expected graduate qualifications were sent to graduate hirers and users in Pathumthani, Ayutthaya, and Saraburi provinces. Results indicated the followings:

The 1st questionnaires, demographic results showed that status of questionnaires answerers was female (52.86%) and male (47.14%) aged between 20-30 years (70.00%) have their needs to study further in agricultural management technology specialized in plant production management technology (30.43 %) food science and technology management technology (26.09%) and animal production management technology (8.70 %) on saturday/sunday (60.87%). Program with thesis requirement was preferred (56.52%). A decision making were influenced by answerer themselves as well as their parents with the following environmental factors with varying degree. Faculty members qualifications, cost of study, and transportation convenience had high influence in making decisions. University reputation, advertisement about curriculum, and university alumni were factors moderately influenced a study decision-making process.

The 2nd questionnaires, answerers were mostly governmental agencies (78.26%) which support their staff members for their continuing education (66.30%) in plant production management technology (29.51%) food science and technology management technology (29.51%) and animal production management technology

¹ Faculty of Agricultural Technology Rajabhat Valaya Alongkorn University

* Corresponding author,

(14.75%). The most preferred or expected qualifications from graduates were ethical and morals and personal relationships and responsibilities issues.

Key words : Needs for Further Study, Qualifications of Graduates, Agricultural Technology Curriculum

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ได้ตั้งเป้าหมายด้านเศรษฐกิจ โดยปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีความสมดุลและยั่งยืน โดยให้สัดส่วนภาคเศรษฐกิจในประเทศต่อภาคการค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 75 ภายในปี 2554 สัดส่วนภาคการผลิตเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 15 ภายในปี 2554 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ดังนั้นภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ การสร้างบุคคลากรทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรจึงเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้แผนพัฒนาประเทศประสบความสำเร็จ ด้วยเทคโนโลยีและวิชาการที่มีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับสังคม สภาวะแวดล้อมและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ การเรียนการสอนด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรจึงต้องพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ทุกหลักสูตรต้องมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยทุกๆ 5 ปี (สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, 2548) ซึ่งขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรคือการศึกษาความต้องการหลักสูตรของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตร ดังนั้นการวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร และคุณลักษณะของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัว ประชากรที่ศึกษาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีในสาขาเกษตรศาสตร์และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหารที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภูมิภาคกลาง ซึ่งได้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตามที่ได้ศึกษาอยู่จริง และผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาเกษตรศาสตร์และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในปีที่เก็บข้อมูล และสถานประกอบการที่ใช้บัณฑิตในสาขาเกษตรศาสตร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องในจังหวัดปทุมธานี อยุธยา และสระบุรี จำนวน 100 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือแบบสอบถามความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร และแบบสอบถามคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการ หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ระดับความคิดเห็นทั้งหมด 5 ระดับทั้ง 2 ฉบับ หากความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.812

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิภาคกลางที่มีการเรียนการสอนในสาขาเกษตรศาสตร์และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร และสถานประกอบการที่ใช้บัณฑิตในสาขาเกษตรศาสตร์

และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ในจังหวัดปทุมธานี อยุธยา และสระบุรี ตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถามที่ได้รับเบื้องต้น ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาใช้จัดช่วงคะแนนเฉลี่ยและแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัยและอภิปราย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 52.86 เป็นเพศชาย ร้อยละ 47.14 มีอายุ 20-30 ปี ร้อยละ 70.00 อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 14.29 อายุมากกว่า 40 ปี ร้อยละ 15.71 ในด้านการศึกษา กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 61.43 และสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 38.57 สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี พบว่าศึกษาอยู่ในหลักสูตร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ร้อยละ 39.59 หลักสูตรวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 25.58 หลักสูตรการผลิตพืช ร้อยละ 23.26 หลักสูตรการผลิตสัตว์/สัตวบาล ร้อยละ 4.65 หลักสูตรเทคโนโลยีการเกษตร ร้อยละ 4.65 และไม่ระบุหลักสูตร ร้อยละ 2.33 สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้ว พบว่าสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร เทคโนโลยีการเกษตร ร้อยละ 25.93 หลักสูตรวิชาการผลิตสัตว์/สัตวบาล ร้อยละ 18.52 หลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร ร้อยละ 18.52 หลักสูตรวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 11.11 หลักสูตรเกษตรศาสตร์ ร้อยละ 11.11 หลักสูตรอื่น ๆ ร้อยละ 7.41 และไม่ระบุหลักสูตร ร้อยละ 7.41 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษาในระดับปริญญาตรี

การศึกษาในระดับปริญญาตรี	จำนวน	ร้อยละ
กำลังศึกษาในหลักสูตร	43	61.43
การผลิตพืช	10	23.26
การผลิตสัตว์/สัตวบาล	2	4.65
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	17	39.59
วิทยาศาสตร์	11	25.58
เทคโนโลยีการเกษตร	2	4.65
เกษตรศาสตร์	0	0.00
อื่น ๆ	0	0.00
ไม่ระบุ	1	2.33

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การศึกษาในระดับปริญญาตรี	จำนวน	ร้อยละ
จบการศึกษาในหลักสูตร	27	38.57
การผลิตพืช	0	0.00
การผลิตสัตว์/สัตวบาล	5	18.52
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	5	18.52
วิทยาศาสตร์	3	11.11
เทคโนโลยีการเกษตร	7	25.93
เกษตรศาสตร์	3	11.11
อื่น ๆ	2	7.41
ไม่ระบุ	2	7.41
รวม	70	100

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อ

ต้องการศึกษาในสาขาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร ร้อยละ 32.86 และไม่ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 67.14 โดยในจำนวนผู้ต้องการศึกษาต่อคิดเป็นแขนงวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช ร้อยละ 30.43 แขนงวิชาเทคโนโลยีการจัดการผลิตสัตว์ร้อยละ 8.70 แขนงวิชาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรมอาหารร้อยละ 26.09 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการศึกษาต่อมากกว่า 1 แขนงวิชา ร้อยละ 34.78ดังแสดงในตารางที่ 2 เวลาเรียนที่ต้องการเรียนมากที่สุดคือวันเสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 60.87 รองลงมาคือวันจันทร์-ศุกร์ (ในเวลาราชการ) ร้อยละ 30.43 และวันจันทร์-ศุกร์ (นอกเวลาราชการ) ร้อยละ 8.70 และต้องการเรียนในแผนการศึกษาที่มีการทำวิทยานิพนธ์ ร้อยละ 56.52 และแผนการศึกษาที่มีการทำภาคินิพนธ์ ร้อยละ 43.48

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแขนงที่ต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร

สาขาที่ต้องการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
แขนงวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช	7	30.43
แขนงวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์	2	8.70
แขนงวิชาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรมอาหาร	6	26.09
มากกว่า 1 แขนงวิชา	8	34.78
รวม	23	100

3. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการเกษตรตามความต้องการของสถานประกอบการ

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหน่วยงานราชการ ร้อยละ 78.26 หน่วยงานเอกชน ร้อยละ 16.30 หน่วยงานในกำกับ ร้อยละ 2.17 รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 2.17 และอื่น ๆ ร้อยละ 1.09 และต้องการให้บุคลากรในหน่วยงานศึกษาต่อ ร้อยละ 66.30 ไม่ต้องการให้ศึกษาต่อ ร้อยละ 33.70 เป็นแขนงเทคโนโลยีการจัดการผลิตพืช ร้อยละ 29.51 แขนงเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรมอาหาร ร้อยละ 29.51 แขนงเทคโนโลยีการจัดการผลิตสัตว์ ร้อยละ 14.75 แขนงวิชาเทคโนโลยีการจัดการผลิตพืช และแขนงเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรมอาหาร ร้อยละ 9.84 แขนงวิชาเทคโนโลยีการจัดการผลิตพืช แขนงเทคโนโลยีการจัดการผลิตสัตว์และแขนงเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรมอาหาร ร้อยละ 9.84 แขนงวิชาเทคโนโลยีการจัดการผลิตพืชและแขนงเทคโนโลยีการจัดการผลิตสัตว์ ร้อยละ 3.28 และแขนงวิชาเทคโนโลยีการจัดการผลิตสัตว์และแขนงเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรมอาหาร ร้อยละ 3.28 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในแต่ละด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรมมีความต้องการในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$ S.D. = 0.05) ด้านความรู้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$ S.D. = 0.07) ด้านทักษะทางปัญญาในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$ S.D. = 0.08) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.06) และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$ S.D. = 0.13) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจคุณลักษณะบัณฑิตของสถานประกอบการ

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม			
1.1 มีความสามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมและวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมอันดีงาม ความรู้สึกของผู้อื่น และจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.67	0.56	มากที่สุด
1.2 สามารถแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม เช่น มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ	4.76	0.50	มากที่สุด
1.3 สามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเข้าใจผู้อื่น	4.72	0.47	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.72	0.05	มากที่สุด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
2. ด้านความรู้			
2.1 มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ	4.48	0.64	มาก
2.2 สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	4.56	0.72	มากที่สุด
2.3 มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านของสาขา	4.45	0.67	มาก
2.4 มีความตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้	4.36	0.74	มาก
2.5 มีความตระหนักต่อธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์	4.43	0.71	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.46	0.07	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา			
3.1 สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูล แนวคิด และหลักฐานใหม่ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆ ด้วยตัวเอง	4.42	0.52	มาก
3.2 มีความสามารถในการศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ	4.42	0.62	มาก
3.3 สามารถปฏิบัติงานประจำได้อย่างดี และหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม	4.57	0.58	มากที่สุด
3.4 สามารถวางแผนและดำเนินโครงการหรือการวิจัยค้นคว้าทางวิชาการได้ด้วยตนเอง	4.38	0.65	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.67	0.06	มากที่สุด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			
4.1 มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเองและร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่	4.74	0.44	มากที่สุด
4.2 สามารถทำงานกลุ่มในบทบาทผู้นำ และเป็นสมาชิกของกลุ่มได้	4.61	0.51	มากที่สุด
4.3 มีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นแบบอย่างที่ดี	4.63	0.51	มากที่สุด
4.4 มีจิตอาสา และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.69	0.49	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.67	0.06	มากที่สุด
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
5.1 สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้า และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา	4.24	0.72	มาก
5.2 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลอย่างเหมาะสม	4.39	0.70	มาก
5.3 สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน และการนำเสนอ	4.51	0.67	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.38	0.13	มาก
ค่าเฉลี่ย 5 คุณลักษณะ 5 ด้าน	4.53	0.14	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการ เลิกเรียนวันเสาร์-อาทิตย์ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ประกอบการหรือหัวหน้าหน่วยงานจึงต้องการให้บุคคลากรของตนเรียนในเวลาที่ไม่มีการปฏิบัติงานเพื่อไม่ให้เสียงานและผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนอาจต้องการทำงานและเรียนไปพร้อมกันเนื่องจากความไม่พร้อมในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สมิตร์ สุวรรณและจันทิมา จานนงนารถ (2554) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันตก มีข้อเสนอแนะว่า การจัดการศึกษาควรจัดนอกเวลาราชการในวันเสาร์-อาทิตย์ เพื่อให้ผู้เรียนที่ทำงานแล้วสามารถมาศึกษาต่อได้ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต้องการต้องการระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ด้านทักษะ

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ส่วนด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรมและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานจะทำให้หน่วยงานได้คนดีและสังคมที่เป็นสุข ซึ่งด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ข้อ ได้แก่ ความสามารถแสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่น มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ ความสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเข้าใจผู้อื่น และความสามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมและวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมอันดีงาม ความรู้สึกของผู้อื่นและจรรยาบรรณวิชาชีพสอดคล้องกับ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2554) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งเน้นผลการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ 5 ด้าน ในด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่าในภาพรวม นายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจมากที่สุด 6 ข้อย่อยดังนี้ 1) ความขยัน อดทน อดสาหะ 2) ความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ 3) ความตรงต่อเวลา 4) ความรับผิดชอบ 5) ความเป็นระเบียบวินัยปฏิบัติตามกติกาสังคม และ 6) การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ด้านความรู้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจด้านความสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ เกศรินทร์ เพ็ชรรัตน์และคณะ (2554) ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ พบว่าผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านความรู้ในส่วนของการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานในระดับมาก ด้านทักษะทางปัญญา พบว่า ความสามารถปฏิบัติงานประจำได้เป็นอย่างดี และหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการให้ความพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งขัดแย้งกับ เกศรินทร์ เพ็ชรรัตน์และคณะ (2554) ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติสาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ พบว่าผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจด้านข่าวปัญหาในส่วนความสามารถประยุกต์ความรู้แนวคิด หลักการ ทฤษฎี เพื่อใช้คิด เพื่อการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในระดับมากที่สุด ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทั้งสี่คุณลักษณะดังนี้ คุณลักษณะที่หนึ่ง มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของตนเอง และร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่ คุณลักษณะที่สอง มีจิตอาสา และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี คุณลักษณะที่สาม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และเป็นแบบอย่างที่ดี คุณลักษณะที่สี่ สามารถทำงานกลุ่มในลักษณะบทบาทผู้นำ และเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ สอดคล้องกับ กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2554) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่านายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจมากที่สุด 8 ข้อย่อยดังนี้ 1) ความมีมนุษยสัมพันธ์ 2) การให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน 3) ความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข 4) การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน 5) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับระบบการทำงาน 6) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม 7) ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และ 8) ความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจคุณลักษณะด้านการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด เขียน และการนำเสนอมากที่สุด ส่วนอีกสองคุณลักษณะมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดนี้ คุณลักษณะที่หนึ่งสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลอย่างเหมาะสม คุณลักษณะที่สอง สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติ หรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้า และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับกองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2554) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิต ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่านายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจมากที่สุด 3 ข้อย่อยดังนี้ 1) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ความสามารถในการสื่อสาร (พูด อ่าน ฟัง เขียน) และ 3) ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการติดต่อสื่อสาร

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ตอบแบบสอบถามที่ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ร้อยละ 32.86 จากผู้ตอบแบบสอบถาม 70 คนโดยต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร แขนงวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช ร้อยละ 30.43 สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร แขนงวิชาเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรมอาหาร ร้อยละ 26.09 และ ต้องการศึกษาด้านสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการเกษตร แขนงวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ ร้อยละ 8.70 และต้องการศึกษาด้านสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการเกษตรมากกว่า 1 แขนงวิชา ร้อยละ 34.78 จากผู้ต้องการศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการเกษตรจำนวน 23 คน เวลาที่ต้องการเรียนในระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ต้องการเรียนในวันเสาร์-อาทิตย์ ร้อยละ 60.87 และต้องการเรียนในหลักสูตรที่มีการทำวิทยานิพนธ์ ร้อยละ 56.52 และ(ประกอบการต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะใน 5 ด้านด้านที่ต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.72$ S.D. = 0.05) และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.06) ส่วนคุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.46$ S.D. = 0.07) ด้านทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.45$ S.D. = 0.08) และ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.38$ S.D. = 0.13)

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในการให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยนี้

เอกสารอ้างอิง

กองแผนงาน. 2554. รายงานความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รุ่นปีการศึกษา 2553. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

- เกศรินทร์ เพ็ชรรัตน์ และคณะ. 2554. รายงานการวิจัยคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสาขาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ . มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2553. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2554. รายงานสรุปองค์ความรู้โครงการประชุมเสวนา “เรื่องการเตรียมความพร้อมผลิตบัณฑิตไทยในศตวรรษที่ 21”. วันที่ 29 กรกฎาคม 2554 ณ โรงแรม รามาการ์เด้น หลักสี่ กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554). สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุมิตร สุวรรณ และจันทิมา จันทนารถ. 2554. ความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของครู และบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันตก. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน